ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1945

Vyhlásené: 26.10.1945 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

97.

Dekret presidenta republiky

ze dne 13. října 1945,

kterým se mění a doplňují ustanovení o zvláštní dani výdělkové.

K návrhu vlády ustanovuji:

ODDÍL I.

Ustanovení hlavy III zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb., o přímých daních, ve znění pozdějších změn a doplňků, se mění a doplňují takto:

Čl. 1.

(1) § 72, odst. 1, písm. c) zní:

„elektrické podniky, na kterých jest zúčastněn stát spolu se samosprávnými svazky, prohlášené za všeužitečné nebo na takové přeměněné podle zákona ze dne 22. července 1919, č. 438 Sb., o státní podpoře při zahájení soustavné elektrisace a zákona ze dne 1. července 1921, č. 258 Sb., ve znění zákona ze dne 1. července 1932, č. 114 Sb., jestliže dividenda (podíl na zisku) nebyla v rozhodném roce vyplacena;“

(2) § 73, odst. 2 zní:

„Nově vzniklým tuzemským podnikům, vedoucím řádné obchodní knihy, které zavedou v tuzemsku dosud nezastoupenou výrobu nebo jen nedostatečně zastoupenou výrobu a jejichž vznik se doporučuje z národohospodářských ohledů, mohou býti na žádost, o níž rozhodne ministerstvo financí s ministerstvem průmyslu a dalšími zúčastněnými ministerstvy, na dobu nejdéle 5 berních let, počínajíc berním rokem nejblíže následujícím po obchodním období, v němž s provozováním bylo započato, poskytnuty daňové výhody v tom rozsahu, že podniky dotčené mohou býti osvobozeny od zvláštní daně výdělkové se všemi přirážkami, jestliže dividenda (podíl na zisku) nebyla v jednotlivém obchodním období vyplacena.“

Čl. 2.

§ 78, písm. c) zní:

„k zúrokování kapitálů v podniku uložených (v akciích, prioritních akciích, závodních vkladech, společenstevních podílech, vkladech komanditistů a pod.);“

Čl. 3.

§ 78, písm. e) zní:

„ku příspěvkům, darům a jiným bezúplatným věnováním. Dále ku příspěvkům do nemocenských, úrazových, starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních pokladen

nebo podobných ústavů, pokud je podnik platil nad povinnou zákonnou kvotu za své zaměstnance, jakož i daně a dávky za ně placené, i když byl takový závazek smluvně převzat, leč že jde o zaměstnance s hrubými služebními požitky (§ 29) nepřesahujícími u jednotlivého zaměstnance ročně 60.000 K. Odčitatelny jsou však remunerace placené zaměstnancům podniku za konané práce, avšak s výhradou písm. i) a j).

Dary sloužící ke zlepšení starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních požitků zaměstnanců a členů jejich rodin, jakož i podpory těmto podniky poskytnuté jsou odčitatelny, jestliže se dary a podpory ty buď přímo vyplácejí zaměstnancům a členům jejich rodin, anebo se ukládají do samostatných, k tomu zřízených, od jmění podniku oddělených pensijních nebo podpůrných fondů;“

Čl. 4.

§ 78, písm. f) zní:

„ke krytí zvláštní daně výdělkové s přirážkami;“

Čl. 5.

Ustanovení § 79, odst. 1, písm. b) se zrušuje.

Čl. 6.

§ 79, odst. 1, písm. f) zní:

„odpisy, které jsou úměrny opotřebení nebo znehodnocení inventáře nebo provozovacího materiálu, jakož i ztrátám na podstatě, na kursu nebo jiným ztrátám při provozování obchodů nastalým, dále části výtěžku, které se z téže příčiny ukládají do zvláštních reserv (reservy pro odpisy, umořování a pod.), v tomto případě však jen tehdy, byly-li tyto reservy věnovány úhradě úbytků a ztrát určitě označeného druhu a ztráty a úbytky tohoto druhu buď již nastaly nebo lze-li je očekávati jako předvídaný výsledek obchodních poměrů.

Pochybuje-li úřad o přiměřenosti odpisů nebo úložek, zjistí ji výslechem znalců.

Samostatné části inventáře a provozovacího materiálu, jež byly pořízeny nebo vyrobeny v obchodním období 1943 (1942/1943) nebo dalších za cenu nepřevyšující jednotlivě 2.000 K, mohou býti odepsány najednou anebo postupně ve třech obchodních obdobích, počínajíc obchodním obdobím, v němž byly pořízeny nebo vyrobeny.

Upotřebí-li se odepsaných částek k výměně inventáře nebo provozovacího materiálu, nebudiž v tom spatřováno rozmnožení kapitálu v podniku uloženého [§ 78, písm. a)].

Pojišťovacím ústavům, jakož i podnikům uvedeným v § 83, odst. 5, které přidělují účetní, avšak nerealisované kursovní zisky zvláštním reservám pro kursovní ztráty, nelze odepříti vyloučení takovýchto přídělů z daňového základu.

Nastalé úbytky a ztráty, k jejichž úhradě byla zřízena nezdaněná zvláštní reserva, musejí býti uhrazeny především z této reservy; přesahují-li ji, smějí zkrátiti daňovou základnu jen potud, pokud reserva nestačí k jejich krytí;“

Čl. 7.

Ustanovení § 79, odst. 1, písm. h) se zrušuje.

Čl. 8.

§ 79, odst. 2 zní:

„Vztahují-li se výdaje zároveň na podniky nebo části výtěžku zvláštní dani výdělkové podrobené i nepodrobené, buďtež odečteny pouze ony části těchto výdajů, které připadají na podniky nebo výtěžky dani podrobené. Nelze-li těchto částí přesně určiti, předpokládá se, že se rozvrhují na podniky nebo výtěžky podle hrubých příjmů.“

Čl. 9.

§ 80, odst. 3 zní:

„Zdanění úložek do reserv, označených v § 79, písm. f) - pokud nejde o daněprosté reservy, určené k úhradě úbytků a ztrát na budovách, strojích, zařízení a na podstatě, nebo o zvláštní reservy pro kursovní ztráty podle § 79, písm. f), odst. 5 - nastane na berní rok následující po obchodním období, v němž se stalo zřejmým, že úbytky a ztráty, pro něž byly úložky zřízeny, nemohou již vůbec anebo v plné výši provedených daněprostých úložek vzniknouti. Zvláštní reservy pro kursovní ztráty podle § 79, písm. f), odst. 5 se zdaní na berní rok následující po obchodním období, v němž byly realisovány účetní kursovní zisky, které těmto reservám byly přiděleny.“

Čl. 10.

§ 83 se mění takto:

1. Odstavce 1 až 8 zní:

„(1) Zvláštní daň výdělková činí, pokud se v dalším jinak nestanoví, 60% dani podrobeného ryzího výtěžku.

(2) U výdělkových a hospodářských společenstev, uvedených v § 75, odst. 1, č. 1, vyjímajíc společenstva úvěrní, činí výdělková daň 7% základního kapitálu (odstavec 10) podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. U stavebních sdružení, uvedených v § 75, odst. 1, č. 4, činí výdělková daň 4% základního kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. V případech zdaňování likvidačních přebytků (§ 80) vyměří se však těmto podnikům 40%ní daň výdělková z přebytků likvidačních dani podrobených.

(3) U úvěrních společenstev, jakož i záložen a fondů, uvedených v § 75, odst. 1, č. 1 až 3, nepřesahuje-li u nich úhrn ukládacího kapitálu (odstavec 10) a jim svěřených prostředků peněžních (t. j. vkladů na vkladní knížky nebo listy a na pokladniční poukázky) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného (§ 76) 15,000.000 K, činí výdělková daň 7% základního kapitálu (odstavec 10) podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 15.000.000 K, avšak nečiní více než 30.000.000 K, činí výdělková daň 10% základního kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 30,000.000 K, vyměří se daň podle odstavce 5. Poslední věta předcházejícího odstavce platí i zde.

(4) U spořitelen, nepřesahuje-li u nich úhrn ukládacího kapitálu (odstavec 10) a jim svěřených prostředků peněžních (t. j. vkladů na vkladní knížky nebo listy a na pokladniční poukázky) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného (§ 76) 15,000.000 K, činí výdělková daň 2% ukládacího kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 15,000.000 K, avšak nečiní více než 30,000.000 K, činí výdělková daň 2,5% ukládacího kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 30,000.000 K, vyměří se daň podle odstavce 5. Poslední věta druhého odstavce platí i zde.

(5) U úvěrních společenstev, jakož i záložen a fondů, uvedených v § 75, odst. 1, č. 1 až 3, dále u spořitelen, přesahuje-li u všech těchto ústavů úhrn ukládacího kapitálu (odstavec 10) a jim svěřených prostředků peněžních (t. j. vkladů na vkladní knížky nebo listy a na pokladniční

poukázky) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného (§ 76) 30,000.000 K, konečně u dobročinných, vzdělávacích nebo kulturních nadací činí výdělková daň:

při dani podrobeném ryzím výtěžku
do 20.000 K 15%,

při dani podrobeném ryzím výtěžku
nad 20.000 K až do 50.000 K . . 25%,

při dani podrobeném ryzím výtěžku
nad 50.000 K až do 100.000 K . .40%

a při dani podrobeném ryzím výtěžku
nad 100.000 K 50%

celkového dani podrobeného ryzího výtěžku. Daň budiž však vyměřena tak, aby z ryzího výtěžku podrobeného vyššímu procentu daně nezbylo po jejím odečtení méně, než by zbylo z nejvyššího ryzího výtěžku podrobeného nejblíže nižšímu procentu daně po odečtení daně naň připadající.

(6) U ostatních výdělkových a hospodářských společenstev, pokud se jejich obchodování pohybuje v zákonných a stanovami určených mezích, činí daň výdělková:
při dani podrobeném ryzím výtěžku
do 20.000 K 30%,

při dani podrobeném ryzím výtěžku
nad 20.000 K až do 50.000 K . .40%,

při dani podrobeném ryzím výtěžku
nad 50.000 K až do 100.000 K . 50%

a při dani podrobeném ryzím výtěžku
nad 100.000 K 55%

celkového dani podrobeného ryzího výtěžku. Ustanovení poslední věty odstavce 5 platí i zde.

(7) U vzájemných společností pojišťovacích činí daň:

a) 4.5% úhrnu ročních ryzích prémií (po srážce nahrazených prémií - bonus) z odvětví pojištění životního,

b) 3.5 % úhrnu ročních ryzích prémií (po srážce nahrazených prémií - bonus) z ostatních odvětví pojistných.

(8) Jestliže u podniků zdaňovaných podle odstavců 2, 3, 4 a 7 přesahovaly služební požitky zaměstnanců (§ 11) včetně darů nebo platů společenských a správních orgánů (§ 78, písm. i)) u jednotlivce 250.000 K ročně, vyměří se těmto podnikům kromě daně podle předcházejících odstavců ještě výdělková daň ze dvou třetin částek přesahujících tuto hranici, a to sazbou podle odstavce 1.“

2. Dosavadní odstavce 9, 10, 11, 12, 13, 14 a 15 se zrušují.

3. Dosavadní odstavec 16 se označuje jako odstavec 9 a zní:

„(9) U podniků, kterým se vyměřuje daň podle odstavce 1, 5 nebo 6, nesmí býti daň menší než 1% ukládacího kapitálu poplatníkova (odstavec 10), uloženého v podniku dani podrobeném, podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. U pojišťovacích společností

na akcie (vyjímajíc společnosti výhradně zajišťovací) nesmí býti daň menší než 2% úhrnu ročních ryzích prémií (po srážce nahrazených prémií - bonus).“

4. Dosavadní odstavec 17 se označuje jako odstavec 10. V jeho třetí větě se nahrazují slova „podle odstavce 16 “ slovy „podle odstavce 9“.
5. Dosavadní odstavec 18 se označuje jako odstavec 11.

   V jeho poslední větě se nahrazují slova „v odstavci 17“ slovy „v odstavci 10“.
6. Dosavadní odstavec 19 se označuje jako odstavec 12 a zní:

   „(12) Pro výpočet daně se zaokrouhlí daňová základna na 100 K dolů.“
7. Dosavadní odstavce 20 a 21 se zrušují a jako odstavec 13 se vkládá toto nové ustanovení:

   „(13) Sazby zvláštní daně výdělkové, uvedené v předcházejících odstavcích, nejsou podkladem pro vyměřování a vybírání zemských, okresních a obecních přirážek.“

Čl. 11.

§ 84 zní:

„Zvláštní daň výdělková se předepíše v berní obci poplatníkova sídla, uvedeného ve stanovách (společenské smlouvě a pod.).

Čl. 12.

Ustanovení §§ 85 až 89 se zrušují.

ODDÍL II.
Přechodná ustanovení.

(1) U výdělkových a hospodářských společenstev, uvedených v § 75, odst. 1, č. 1, u založen a fondů, uvedených v §75, odst. 1, č. 2, u podniků a stavebních sdružení, uvedených v §75, odst. 1, č. 3 a 4, u spořitelen jakož i u vzájemných společností pojišťovacích, pokud jim byla vyměřena na berní rok 1942 zvláštní daň výdělková sazbami podle §83, odst. 2, 3, 4 a 7, činí zvláštní daň výdělková na berní roky 1943, 1944 a 1945 pro každý z uvedených berních roků 150% celkového předpisu zvláštní daně výdělkové na berní rok 1942.

(2) Zvláštní daň výdělková na berní roky 1943, 1944 a 1945 u podniků státu a svazků územní samosprávy činí rovněž 150% celkového předpisu na zvláštní daň výdělkovou na berní rok 1942.

(3) Osvobození od zvláštní daně výdělkové, přiznaná podle ustanovení § 73, odst. 1 na berní rok 1942, platí též na berní roky 1943, 1944 a 1945.

(4) Osvobození od zvláštní daně výdělkové, přiznaná podle ustanovení § 73, odst. 2, platí na dobu, pro kterou byla původně přiznána.

(5) Ustanovení § 80, odst. 3 se netýká nezdaněných zvláštních reserv, zřízených podle § 79, odst. 1, písm. f) před hospodářským obdobím 1930 (1930/1931). Pokud poplatník neprokáže, že tyto nezdaněné zvláštní reservy tvoří ještě oceňovací položky, započte se z nich jedna polovina do dani podrobeného ryzího výtěžku na berní roky 1943, 1944 a 1945, a to podle volby poplatníkovy buď najednou pro jeden z uvedených berních roků, anebo vždy jednou třetinou. Ve stavu reservních fondů a jejich rozdělení na zdaněné, nezdaněné a smíšené budou tyto reservy vykázány jako zcela zdaněné.

(6) Krácení řádných odpisů podle § 22, odst. 6, 7 a 10 zákona ze dne 15. června 1927, č. 78 Sb., o stabilisačních bilancích, ve znění zákona ze dne 12. února 1936, č. 34 Sb., se neprovádí počínajíc berním rokem 1943.

(7) Vyměření zvláštní daně výdělkové na berní roky 1943, 1944 a 1945 se provede - s výjimkou poplatníků uvedených v odstavci 8 tohoto oddílu - oznámením daňového základu a daňové povinnosti, a to po případě jediným platebním rozkazem. Podrobné vyměřovací základy se oznámí poplatníkovi jen tehdy, odchylují-li se od jeho přiznání a nebyl-li poplatník o nich zpraven jinak. Stav reservních fondů a jejich rozdělení na zdaněné, nezdaněné a smíšené se oznámí - pokud jde o berní roky 1943, 1944 a 1945 - poplatníku jen posledním stavem k bilančnímu dni obchodního období 1944 (1943/1944).

(8) Poplatníkům uvedeným v odstavci 1 a 2 tohoto oddílu nebudou vydány platební rozkazy na zvláštní daň výdělkovou na berní roky 1943, 1944 a 1945. Evidence reserv a fondů se u nich provede až v platebním rozkaze na berní rok 1946. Příděly reservám a fondům s výjimkou fondů pensijních za obchodní období 1942 (1941/1942) až 1944 (1943/1944) se považují u těchto poplatníků za zdaněné.

(9) Daň z kapitálových výtěžků podle nařízení ze dne 16. září 1943, č. 259 Sb., a ze dne 28. prosince 1943, č. 7 Sb. z roku 1944, sražená poplatníkům zvláštní daně výdělkové v letech 1943, 1944 a 1945, bude zaúčtována na úhradu zvláštní daně výdělkové, jež bude vyměřena vždy na následující berní rok. To platí též pro poplatníky uvedené v odstavci 1 a 2 tohoto oddílu.

(10) Prozatímní platby, vykonané podle §§ 34 a 35 vládního nařízení č. 4/1944 Sb., a platby předem na daň korporační a výdělkovou daň korporací podle § 5 prvního nařízení ministra financí ze dne 30. září 1944, č. 236 Sb., o zjednodušení v oboru daní a poplatků, se započtou na předpis zvláštní daně výdělkové na berní roky 1943, 1944 a 1945.

(11) Článek VI, odst. 1 vládního nařízení ze dne 3. března 1945, č. 22 Sb., o dočasné úpravě příjmů svazků územní samosprávy a některých jiných osob veřejného práva na místě dosavadních přirážek k přímým daním, zní:

“(1) Přirážka obchodních a živnostenských komor ke zvláštní dani výdělkové, vybíraná dosud na podkladě ustanovení § 21, odst. 3 zákona ze dne 29. června 1868, rak. ř. z. č. 85, o organisaci obchodních a živnostenských komor, bude od 1. ledna 1943 předepisována a vybírána od poplatníků povinných platiti tuto přirážku jednotnou sazbou pro všechny obchodní a živnostenské komory. Tato přirážka se stanoví na berní roky 1943, 1944 a 1945 sazbou 2% zvláštní daně výdělkové.„

(12) V čl. VII a v čl. VIII, odst. 1 vládního nařízení č. 22/1945 Sb. se nahrazují slova “k výdělkové dani korporací„ slovy “k zvláštní dani výdělkové„.

(13) Ustanovení odstavce 2 prováděcího nařízení č. 15/1937 Sb. k § 78, písm. e) zákona o přímých daních se ruší. Příděly nesamostatným pensijním fondům, učiněné v obchodních letech 1942 (1941/1942) až 1944 (1943/1944), budou však uznány při vyměření zvláštní daně výdělkové na berní roky 1943, 1944 a 1945 za dosavadních podmínek za odčitatelnou položku, jestliže tyto nesamostatné pensijní fondy budou ve lhůtě, stanovené ministrem financí, přeměněny na samostatné, od jmění podniku oddělené pensijní nebo podpůrné fondy.

(14) Vyměření zvláštní daně výdělkové, provedená nebo opravená podle ustanovení § 32, odst. 2 a 3 vládního nařízení č. 4/1944 Sb., zůstávají v platnosti. Tohoto ustanovení jest možno použíti ještě pro případy dosud neprojednané.

(15) Došlo-li v obchodních obdobích 1942 (1941/1942) až 1944 (1943/1944) ke sloučení více podniků, uvedených v odstavci 1 tohoto oddílu, nebo k jejich rozdělení, jest ministr financí zmocněn upraviti zdanění takových podniků.

(16) Ministr financí se zmocňuje, aby odstranil tvrdosti, jež by se vyskytly při vyměření daně podle odstavců 1 a 2 tohoto oddílu.

ODDÍL III.
Pohraniční území.

(1) Na územích země České a Moravskoslezské, jež byla v roce 1938 obsazena cizí mocí, se zvláštní daň výdělková na berní roky 1943, 1944 a 1945 nevyměří. Předpis daně korporační a daně živnostenské za kalendářní rok 1943 platí tu bez vyměření a bez vydání platebního rozkazu jako pravoplatný předpis těchto daní i pro kalendářní roky 1944 a 1945, čemuž nelze odporovati.

(2) Počínajíc berním rokem 1946 platí pro poplatníky zvláštní daně výdělkové na těchto územích ustanovení zákona o přímých daních.

(3) Osobám a účelovým jměním, které jsou podle odstavce 1 podrobeny dani korporační za kalendářní roky 1944 a 1945, nevyměří se za tato léta všeobecná daň výdělková, i kdyby pro to byly jinak splněny podmínky podle zákona o přímých daních.

(4) Ministr financí se zmocňuje, aby odstranil tvrdosti, které by se vyskytly při provádění ustanovení odstavce 1.

ODDÍL IV.
Nepoužitelnost některých nařízení z doby nesvobody.

S výhradou ustanovení oddílu II, odst. 15 se zrušuje použitelnost těchto vládních nařízení:

1. ze dne 29. prosince 1943, č. 4 Sb. z roku 1944, o dani korporační a o výdělkové dani korporací;
2. ze dne 29. prosince 1943, č. 5 Sb. z roku 1944, o východiskových bilancích;
3. ze dne 2. ledna 1945, č. 1 Sb., o odvodu zisku za kalendářní rok 1943 (nařízení o odvodu zisku 1943);
4. ze dne 11. dubna 1945, č. 47 Sb. (prováděcí nařízení o dani korporační - p. n. d. k.), kterým se doplňuje a provádí vládní nařízení ze dne 29. prosince 1943, č. 4 Sb. z roku 1944, o dani korporační a o výdělkové dani korporací (nařízení o dani korporační - n. d. k.).

ODDÍL V.
Účinnost.

Tento dekret nabývá účinnosti - pokud není jinak stanoveno - berním rokem 1943 a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr financí.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.